

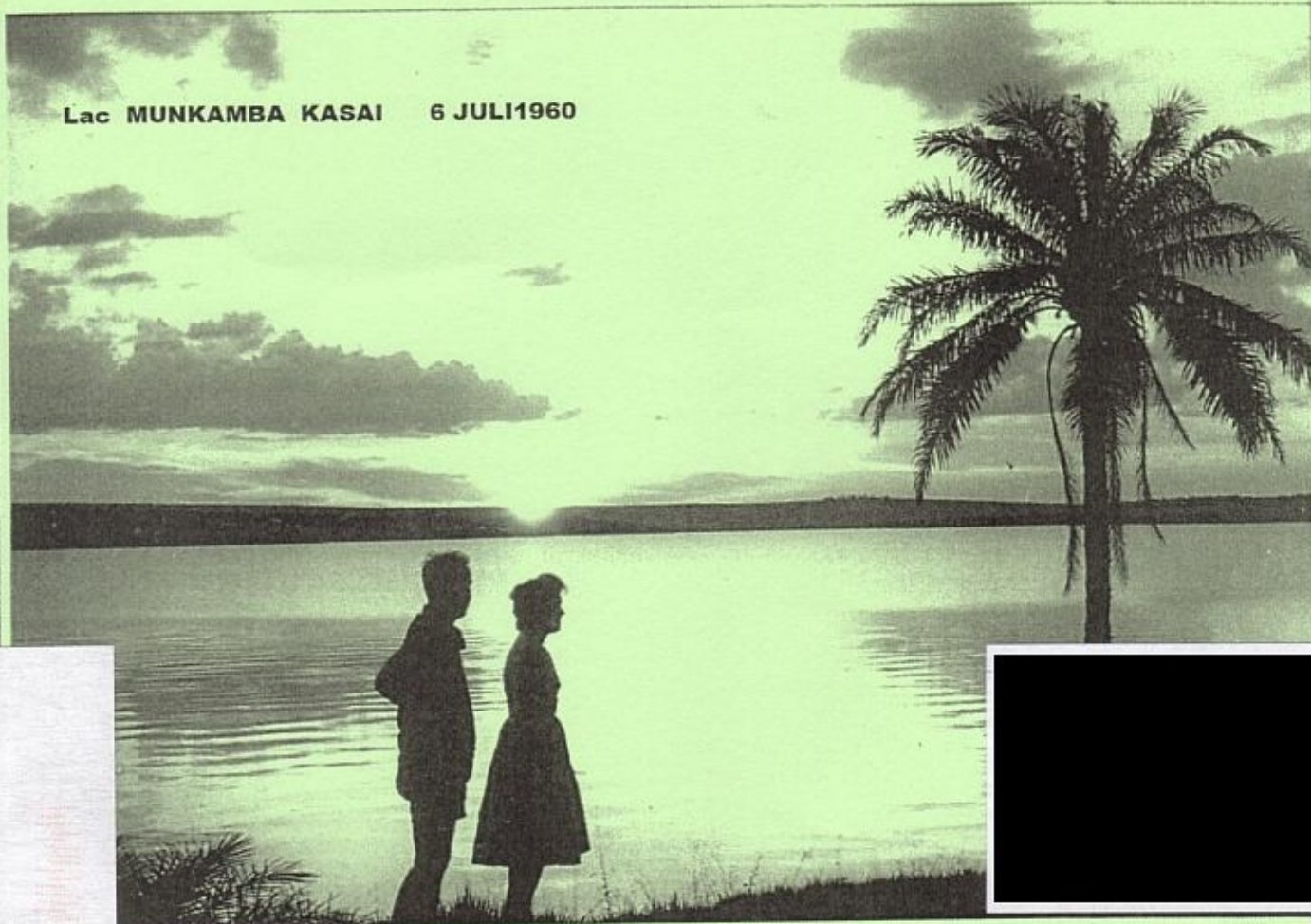
Juni-juli-Aug. 2017
Driemaandelijks
Afgiftekantoor
OOSTENDE Centrum
P 91 30 37

PB-PP |
BELGIE(N) - BELGIE

DE MOHIKAAN

Lac MUNKAMBA KASAI 6 JULI 1960

**Ledenblad en nieuwsbrief
Vlaamse Vriendenkring
Kolonialen en Missionarissen**

V.U .Bob Vanhee - Visserskaai 45/3.2 8400 Oostende
bliv@skynet.be - tel. 059/26 61 67 - [www. De-mohikaan.jouwweb.nl](http://www.De-mohikaan.jouwweb.nl)

Bladwijzer DE MOHIKAAN n° 3 - 2017 jun-jul-aug.

- 1) Kaft: Dipenda –Lac Munkamba 6 juli 1960 -57 jaar geleden.
- 2) Bladwijzer en geplande teksten voor jubileum-boek.
- 3) Woordje van Mohikanen-Opperhoofd Bob Vanhee.
- 4) Editoriaal: kolonisatievirus door Boudewijn Eggermont.
- 5) Idem
- 6) Terugblik op onze ontwikkelingsprojecten/ Tanzania- Willy Alenus.
- 7) Idem
- 8) Tosalisana, een herinnering door Georges Van Coillie.
- 9) Idem
- 10) "Met mij gaat alles goed "...boek presentatie Bob Vanhee.
- 11) Onmenselijk lijden in de Kasai door P. Ivo Vanvolsem.
- 12) -13 en 14- vervolg / Trektocht door Oeganda door Scheldeman Mark.
- 15) -Fotoreportage Lentefeest 18 april jl. in Groeneveld.
- 16)-Transfert A. Vanden Borre naar TP Mazembe Lubumbashi.
- 17) en 18) – Een groot Missionaris is heen gegaan .. door Hugo Vanneste.
- 19)-Mohikanen André Gevaert en Eddy Hoedt zijn overleden...
- 20)-UITNODIGING " BENEFIET- DEPENDA' BBQ " op vrijdag 30 juni.

Volgende Mohikaan verschijnt op 1 oktober 2017

Nota: een overvloed aan ingezonden teksten en fotos dwingen ons de publicatie ervan te beperken tot 1 of max 2 A 4 bladzijden. Daarom komt er in oktober een volumineuze jubileumuitgave met een selectie uit 10 jaar ledenblad met:

- alle editoriaals van scherpshutter- redacteur Boudewijn Eggermont.
- opname in kleur van alle overlijdensberichten vanaf 2007.
- alle niet gepubliceerde inzendingen van 4 of meer bladzijden zoals: ' Voettocht naar Compostella-Ossewagens in de Ituri –Missiezusters gegijzeld door Simba's in 1964 en 1993 –Leopold II en koloniale Scandinaviërs –Prins Albert reist door Congo 1909-1928-1932 – Lippens en De Bruyne het echte verhaal – juli 1960: De radeloze vlucht van Dick, Maria en Gabriëlle Duytschaever enz enz...

DEZE NIEUWSBRIEF IS UITGEGEVEN DOOR DE FEITELIJKE VERENIGING
VLAAMSE VRIENDENKRING KOLONIALEN EN MISSIONARISSEN
SECRETARIAAT: Visserskaai 45/ 3b 8400 OOSTENDE

GEWOON LID -JAARABONNEMENT €15 – STEUNEND LID JAARABONNEMENT € 25
Te storten op rekening Robert Vanhee BE 50-9730-3024-3018

Woordje van het Mohikanen Opperhoofd

Bob Vanhee

Oud worden is geen dalende lijn, zei me een vriend... ' dat gaat in sprongen ! " en ik ervoer dat zelf op mijn 85^e verjaardag : Dropvoet – Hernia en Ischias, - carrosserie problemen die mij tot een meer sedentair leven veroordelen ...

En –blijkbaar ben ik niet alleen met soortgelijke ervaringen : 32 Mohikanen geven geen teken van leven meer . Spijt herhaalde " rode puntjes " op hun adres-kleef, hernieuwden ze hun abonnement niet langer. We stuurden hen allen een warme afscheidsbrief.

Ver van tot opgeven geneigd te zijn, zet dit " huisarrest " mij aan om meer tijd te besteden aan het opmaken van een nog beter ledenblad en ook ...eindelijk werk te maken van mijn opus magnum " met mij gaat alles goed ! " (zie blz.10) De zeer persoonlijke inhoud verplicht mij tot een beperkte oplage en selectieve voor-intekening van dit ' historisch ' (sic) werk. Het boek zal verschijnen op de moambe-reünie van oktober.

Opmerkzame lezers zullen een lichte naamwijziging van onze vriendenkring vaststellen. Hiermee zijn we ingegaan op de wens van enkele nieuwe leden. Inderdaad startend in Oostende en aan de Kust, werd het een West-Vlaamse Vereniging. Dank zij Gisèle De Weireld, kwam Oost-Vlaanderen ons in blok versterken. Nu hebben we leden uit Antwerpen – Brabant en zelfs uit Limburg.

Op vrijdag 30 juni houden we een benefiet- dipenda-BBQ met als eregast Scheutist Ivo Van Volsem, alom bekend door de beklijvende Canvas reportage van Luc Alloo in de gevangenis van Kananga (ex-Luluaburg –zie blz 11) . Door deze financiële steun, willen wij een positieve repliek geven aan de nooit aflatende negatieve des-informatie van Pers en Media.

Ik sluit af met hieronder van Mohikaan A.Callewier zijn rake en emotionele 'Dipenda- visie 2017 ' in dichtvorm weer te geven ... zeer actueel trouwens !

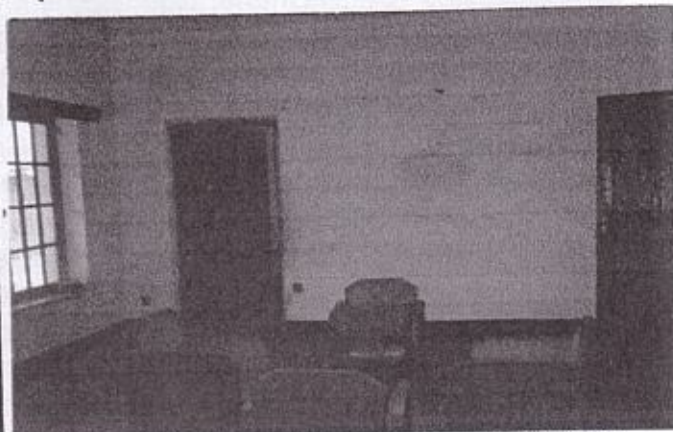
Het kan verkeren...(de werkelijkheid schiet de verbeelding voorbij)

Kolonialen: Een gedevalueerd begrip, woord ... Een misbruik, verminkt woord

Een begrip van het mooiste en het edelste dat een mens kan zijn:

Er zijn voor de " ander "

2015- 17 : Die "ander " komt naar hier, op zoek naar die KOLONIAAL...

Beeld uit 2008 : Huis van koloniaal op plantage in Burhale –Zuid Kivu – bewaakt door een man met één vraag: " wanneer komen ze terug ? "

EDITORIAAL: KOLONISATIEVIRUS

Leopold Joris Christiaan Frederik van Saksen-Coburg en Gotha (oef - even adem halen) trouwde in 1816 met de Engelse kroonprinses Charlotte Augusta die het jaar daarop een dood-geboren zoontje op de wereld bracht en de volgende dag overleed. Leopold verloor niet alleen zijn beminde vrouw maar tevens de kans om in de Britse pap te roeren. Leopold, waarvan Hortense de Beauharnais zich liet ontvallen nog nooit zo een mooie man ontmoet te hebben, was geliefd en gekend in de Europese hoven maar zonder job. Hij was een invloedrijke diplomaat uit zijn tijd en nam zelfs deel aan het Weens Congres. Hij kreeg uiteindelijk de Griekse kroon aangeboden maar had niet te veel vertrouwen in de Grieken en vreesde er zware problemen te beleven. Goed gezien van hem. Misschien had hij het daarbij lastig met het ritme van de snelle sirtaki? Daarop kreeg hij de troon van een klein burgerlijk landje aangeboden, ingesloten tussen machtige burens, maar niet ver van zijn geliefd Engeland. België leek hem dus aantrekkelijker. Leopold sprak vloeiend Duits, Engels, Frans en een mondje Russisch. Geen woord Nederlands, maar aangezien de Belgen juist de Nederlanders buiten gebonjourd hadden was dat eerder een voordeel. Trouwens, Nederlands was geen officiële taal meer.

Als je plots een jobke aangeboden krijgt als koning van een landje, kan je kiezen tussen twee houdingen: ofwel neem je het rustig op en geniet je volop van het leven totdat je op het affuit van een groot kanon plechtig ten grave gedragen wordt, ofwel wil je ambitieus en vol energie zijn en span je je in om je klein landje iets bij te brengen, een 'boost' te geven en te doen waar ieder land op aasde in die periode: **kolonies**. Kolonies moesten niet alleen de prestige van het land vergroten maar ook grondstoffen aanbrengen, een afzetmarkt worden voor de eigen industrie en een uitlaatklep zijn voor eventuele sociale

spanningen. Onze glorievolle revolutie van 1830 was de oorzaak van een geweldige textielcrisis omdat de Hollanders geen katoen meer wilden leveren uit Indonesië. Niet verwonderlijk dat de 'textiliens' rond Gent en Antwerpen verwoede 'orangisten' waren. Emigratie kon een uitlaatklep zijn. Er heerste grote armoede en honger tussen de rurale bevolking met hoogtepunten in 1846 en 1848 door het mislukken van de graan- en aardappeloogsten. Parijs en Berlijn stonden in rep en roer.

Leopold koos met passie voor de tweede oplossing en zocht obsessieel naar de mogelijkheden om kolonies of ten minste nederzettingen te stichten wereldrond. Hij richtte zijn blikken op Kreta, Ghana, Equatoriaal Guinée, Cuba, Mexico, Eritrea, dorpen werden gesticht in de VS en Canada die vandaag Belgische namen dragen als Ghent, Town Belgium, Grez Doiceau, New Brussels. Maar ook de Filipijnen, Algerije, Ethiopië, Soedan, Antillen, Nicobar-eilanden in Indië, Vanuatu in Oceanië. Te veel om grondig op te volgen. In 1840 werd "la Compagnie Belge de Colonisation" opgericht. In Guatemala (Santo Tomas) mislukte jammerlijk een grote inplanting. Het werd een ramp wegens onvruchtbare grond, ongezond klimaat, ondeskundigheid, onvoldoende steun en middelen, deels omdat de regeringen schrik hadden in een koloniaal avontuur veel centen te verliezen. Die anti-koloniale mentaliteit is schijnbaar vandaag nog niet vervlogen.

Leopold I begin de fout langs te veel kanten te gelijk zijn kruit te verschieten in plaats van al zijn energie op één gunstig punt te concentreren eens een ernstige opportuniteit zich aanbood. Je moet natuurlijk het geluk hebben dat godin Fortuna je gunstig gezind is en dat je daarbij voldoende bij de pinken bent om die kans te grijpen. Dat deed zijn zoon.

170312 TANZANIA = DEUTSCH OST AFRIKA + Zanzibar, min RUANDA-URUNDI – als neerslag van de W.O.-één (1914- 1918) VREDESDIKTATEN T.O.V. DUITSLAND, TANGANYIKA en RUANDA-URUNDI .

Op 10 maart 1917, datum van het verschijnen van "DE MOHIKAAN" voor maart, april, mei 1917, ging ik ervan uit dat het de laatste keer was dat ik nog zou schrijven over de voormalige V.N./België- voogdijgebieden Ruanda- Urundi, later en tot vandaag, Rwanda en Burundi.

Maar, nood breekt wet. Aangezien er zoveel geschreven en gewreven werd over deze op zichzelf niet zo belangrijke "landlocked countries", die voor de wereld niet tot Centraal, maar tot Oost- Afrika behoren, vind ik het de moeite waard even een fictieve projectie te maken in de toekomst en ons proberen voor te stellen wat er zou zijn gebeurd indien de betrokken partijen (met één machtige, Tanzania), in 1962 zouden geweigerd hebben de V.N.-Belgische oplossingen te aanvaarden.

Dat Ruanda- Urundi, op het einde van W.O.-één (1919) door de combinatie Volkenbond- Verenigd Koninkrijk – Koninkrijk België, zo maar van Deutsch Ost Afrika werd gescheiden, uiteraard zonder volksraadpleging, had vragen moeten oproepen en riep vragen op toen Tanganyika Territory onafhankelijk werd (1961), gevolgd door Burundi en Rwanda (1962). Op 1964 fuseerde Tanganyika met het sultanaat/ Brits protectoraat Zanzibar, dat nooit Duits was geweest en waar, diensgevolge het Swahili zelfs niet helemaal hetzelfde is als op het vasteland (vergelijk met het Belgisch Frans en het Frans van Outre- Quiévrain, maar dan wel niet om dezelfde reden).

Onder Duits bewind of, beter gezegd tot 1919 (viz. o.a. de verdragen van Versailles), waren Burundi en Rwanda min of meer autonome sultanaten geweest, maar toch, in de eerste plaats, provincies van Deutsch Ost Afrika. Maar nu komt het. In 1988 of 1989 was ik al 10 (tien) jaar Hoofd van de Afdeling Ontwikkelingssamenwerking, verbonden aan de Ambassade van België in Dar-es-Salaam. Philippe ARCQ was Ambassadeur, in opvolging van Daniel LEROY, Louis JASPERS en Eric KOBIA, deze laatste twee Anciens van het UNIVOG en dus collega's en vrienden.

André GEENS, lid van de Senaat voor de Volksunie, was toen Minister van Ontwikkelings-samenwerking . De aard van onze PROJECT- hulp met Tanzania (droogdokken- scheepsbouw, stamboom-kuikens, universitaire samenwerking, een vlakglasfabriek, een mouterij, ratten-verdelging enz.) en het volume van de enveloppe ter financiering van de aangegane, geplande en lopende projecten (circa BF 3,5 miljard), deden Minister GEENS besluiten de toentertijd geplande "gemengde commissie", persoonlijk te komen presideren.

Tanzania, met Swahili- en Angelsaksische voornaamheid, liet zich niet onbetuigd en stelde een tweemotorig vliegtuig, met een dozijn zitplaatsen te onzer beschikking. Wij konden landen in Arusha, Kilimanjaro (KIA), Kigoma en Mwanza, want daar lagen de opgesomde en volop draaiende projecten.

Uiteraard bij louter toeval (of niet ?) landde in Mwanza (waar wij gingen inschepen), een tweede vliegtuig, het persoonlijk vervoermiddel van de President. Mwalimu Julius Kambarage NYERERE, *in full swing as always*, kwam even goeiedag zeggen tegen Minister GEENS. Maar toen hij mij herkende, als de Swahili- sprekende medewerker van Ambassadeur Daniel LEROY (toen die, enkele jaren eerder, zijn geloofsbriefjes was komen presenteren op State House), kwam Mwalimu, mogelijk in strijd met alle protocol, naast mij zitten, zogezegd om een babbel te slaan !

Van die gelegenheid heb ik toen gebruik gemaakt, waarschijnlijk ook in strijd met alle protocol, om Mwalimu te vragen waarom hij nooit (bvb. In 1962 of 1964), Burundi en Rwanda had ingelijfd. Hij had immers de conclusies van de Vrede (?) en de Verdragen van Versailles (of van Saint-Germain en Laye ?) verworpen, alhoewel hij, ongeschreven, een uitzondering had gemaakt voor de Belgische haven-basissen van Dar-es-Salaam en Kigoma. Waarvoor nogmaals onze dank.

Op het antwoord moest ik niet lang wachten. Mwalimu zei mij, ongezoeten, dat Burundi en Rwanda een uithoek waren van zijn Rijk (meer dan 1.200 km van Dar-es-Salaam). Dat hij bovendien geen heibel wou met de bureu (in Tanzania heet dat "matatizu", in Kenya en in Congo zeggen ze "matata"), maar vooral dat hij niet bereid was een deel van zijn Leger (het beste van Centraal en Oost- Afrika), als bezettingsmacht in te zetten, in Burundi en in Rwanda, in afwachting dat Burundi en Banyarwanda gedisciplineerde Afrikanen zouden geworden zijn, zoals de Tanzanianen dat inderdaad zijn !

Hier stop ik. "Et voilà pourquoi votre fille est muette", zeggen de Fransen. Het beste Nederlandse ekwivalent van deze beroemde Franse uitdrukking is, EN DAAR STA JE DAN.

Willy ALENUS

Totalisana, een herinnering

Dit relaas is niet bedoeld als een stukje autobiografie maar wil een rapportering zijn van gebeurtenissen die ik persoonlijk heb beleefd in Leopoldstad, in de periode rond het kantelmoment van de Congolese geschiedenis: 30 juni 1960, het laatste jaar van Belgisch Congo. Na de dramatische beteugeling van de opstand in Leopoldstad op 4 januari 1959 was er grote paniek in de Belgische koloniale politiek. De onlusten toen waren niet alleen een gevolg van ontwikkelingen in de internationale koude-oorlog-politiek maar hadden zeker evenveel te maken met de 'exode rural' in Congo waarbij veel jongeren uit het binnenland "emigreerden" naar de steden. In die periode van groeiende politieke bewustwording waren deze jongens een gemakkelijke prooi voor oproerkraaiers. Ze hadden hun dorp verlaten aangetrokken door de verleidingen van de grootstad. Maar die bood hen weinig kansen: geen school, geen werk. De meesten onder hen waren tussen de 12 en 20 jaar oud en hadden onvoldoende vooropleiding. Al konden ze gewoonlijk logeren bij clingenoten toch bleef overdag alleen de straat over en lag de weg open voor predelinquent gedrag.

In de nasleep van 4 januari werd door het ministerie van Koloniën een project opgezet om aan die gevaarlijke situatie het hoofd te bieden. Er zouden in de inlandse wijken jeugdcentra worden opgericht die deze loslopende jongeren moesten omkaderen. De organisatie hiervan werd deels toevertrouwd aan een aantal gesubsidieerde vrije sociale instellingen (o.a. Ymca, Volontaires, Rode Kruis, Asac...) deels uitgevoerd door de overheid zelf onder de hoede van de dienst AIMO (affaires indigènes et main-d'oeuvre). Alle ideologische strekkingen waren vertegenwoordigd maar hadden verder weinig specifieke inbreng bij de uitvoering van de opdracht. Er waren trouwens in het veld geregelde contacten tussen de diverse centra.

In België werden naar schatting een twintigtal maatschappelijke werkers gerecruteerd die de leiding van de geplande centra moesten nemen. Ik was een van hen, in officiële dienst aangeworven in het kader van de AIM. Sinds een jaar was ik kandidaat voor een opdracht in Congo maar in de periode voor 1959 waren er weinig kansen. De overheid keek inzake aanwerving de kat uit de boom tot 5 januari. Halverwege 1959 werd ik opgeroepen voor het project jeugdcentra. Na mijn sociale studies, na anderhalf jaar legerdienst, na 6 maanden koloniale sociale opleiding in Antwerpen (in de gebouwen van het tropisch instituut) en na een jaar lang solliciteren was ik klaar voor de job. Ik was 24, vrijgezel, en mijn jeugddroom werd werkelijkheid. Midden augustus ben ik er aan begonnen. Na een korte voorbereiding in het YMCA-jeugdcentrum in Kinshasa, kreeg ik de buitengemeente Matete toegewezen als werkgebied. Het was een moderne uitbreiding van de stad gelegen tussen de baan naar het vliegveld van N'djili en de by-pass naar de Universiteit Lovanium.

Mijn troeven om te starten waren: een beperkt budget en de mogelijkheid om twee inlandse krachten aan te werven, een houtbewerker en een metaalbewerker. Als gebouw kreeg ik de beschikking over een paar lokalen in de 'Foyer Social' van de gemeente. Deze foyers waren opgericht na de tweede wereldoorlog met als doel de sociaal-familiale ontwikkeling van de inlandse vrouw. Daarnaast werden mij prefab-panelen bezorgd om naast de foyer twee werkplaatsen in te richten. Ter ondersteuning van het project werden wij geholpen door een bijkomend project dat de naam droeg "totalisana". De betekenis van dit woord uit het Lingala kan worden omschreven als "wij helpen elkaar" of ook "wij werken samen", afgeleid van het woord "sala" = werk. Dit initiatief was een gebaar van het Belgisch Leger dat miliciens voor één jaar ter beschikking stelde van ons project. Het waren pas afgestudeerde maatschappelijke werkers die zonder enige militaire opleiding in

Congo op vrijwillige basis een dienstplicht-vervangende taak konden opnemen. Het waren gekazerneerde militairen in uniform maar ongewapend. Hun uniform bestond enkel uit een kaki hemd en short. Die kaki-kleur zou ons later nog parten spelen want het wekte wantrouwen en ongenoegen bij de studenten van Lovanium. toen wij daar samen in de mensa gingen lunchen. De mooie naam "tosalisana" werd later informeel verruimd en gebruikt voor het ganse project. Eenmaal de staf samengesteld, konden wij van start gaan: twee tosalisanas, twee inlandse technici en ikzelf als verantwoordelijke. Een planning werd opgesteld voor recrutering en programmering van de activiteiten.

Met behulp van de gemeente werd ruchtbaarheid gegeven aan het project en al snel kwamen tientallen kandidaten zich aanmelden. We hadden twee incentives om ze aan te trekken: als ze bij ons waren ingeschreven konden ze niet langer als illegalen door de politie worden opgepakt. Daarnaast kregen ze elke dag een middagmaal dat bestond uit een chikwangue en een doosje sardines. Wat de eerste incentive betreft kregen wijzelf soms kritiek van de politie omdat wij volgens hen nog meer jongeren uit het binnenland aantrokken. Voor ons gold enkel de regel dat wie er was recht had op begeleiding. Ons activiteitenprogramma was zeer gevarieerd: algemene vorming taal en rekenen, technische activiteiten metaal en houtbewerking, sport en lichamelijke opvoeding en daarnaast eveneens gemeentelijke taken voor het onderhoud van straten en plantsoenen.

Na een inlooperperiode tijdens dewelke de werkplaatsen door de jongens zelf werden opgericht kwam het project op kruissnelheid. Er was veel inzet en idealisme bij blank en zwart en op korte tijd bereikte het centrum een groep van ongeveer 150 jongens. De werking van het centrum kon op die wijze zonder grote problemen doorgaan tot aan de dipenda en wij waren met onze jongeren mede organisatoren van de feestelijkheden in het Boudewijnstadion op de dag van de onafhankelijkheid. Dat feest werd een groot succes, maar...

Eén week later, begin Juli 1960, is alles in elkaar gestort na de opstand van de 'Force Publique'. Dit trieste verhaal hoef ik hier niet verder te vertellen. Ook ik werd toen vereerd met een huisbezoek van tot de tanden gewapende muiters op zoek naar wapens. Enkele woorden lingala over mijn doen en laten in hun land brachten hen tot rede en toen dropen zij af. Eigenlijk waren zij even bang als ikzelf. Intussen waren de tosalisanas einde opdracht en terug vertrokken naar het vaderland. De blanken konden onmogelijk verder werken in de cités en de bevoorrading werd moeilijk. Ik was niet van plan om terug te keren naar België en ondernam een poging om aan de overkant van de stroom de gebeurtenissen af te wachten Maar in Brazzaville werd ik bij de lurven gevat door Amerikaanse Uno-troepen die mij samen met tientallen andere Belgen op een Globemaster militair vliegtuig hebben gezet richting Tripoli. Vandaar ging het dan verder met een Sabena-toestel naar Brussel.

Maar ik wilde niet in België blijven. De jeugddroom bleef mij motiveren. In september kwam de kersverse Congolese minister van onderwijs naar Brussel om leerkrachten te recruter. Ik had het gehoord op de radio en 's anderendaags trok ik naar Brussel. Diezelfde dag werd ik aangeworven als directeur van de EPOM (Ecole Professionnelle Officielle des Métiers) in het verre binnenland: Oshwe (Centraal Bekken). Voor eind september kon ik aan mijn nieuwe taak beginnen. De school was ooit gebouwd door de kolonie voor de kinderen van gerelegeerde Kimbangisten. Maar deze laatste waren kort voor de indépendance allemaal teruggekeerd naar hun "mboka" in de Bakongo. Zo kon ik de school opstarten voor de kinderen van de plaatselijke Kundu-stam. Een heerlijke opdracht! Maar dit is een ander verhaal.

Georges Van Coillie

"Met mij gaat alles goed..."

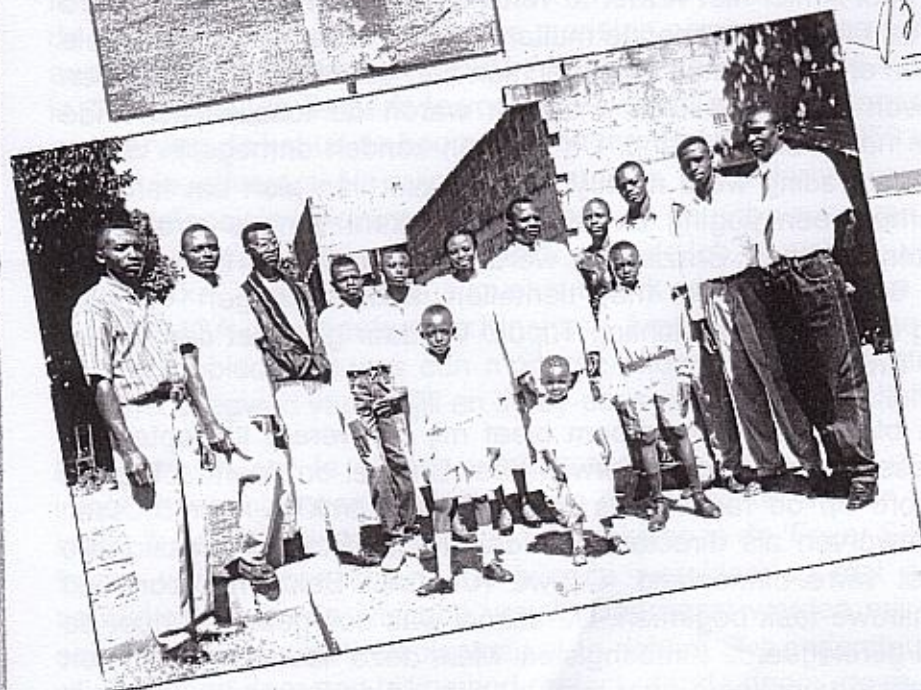
200 BRIEVEN AAN MIJN MOEDER
vanuit het Congolese evenaarswoud
Gewest Dekese (Kasai) 1955 - 1958

GRAMME
OGRAM

Mrs. Amand VANHEE
Buijdingstraat 11
Bekegem Wt

maar...MET ONS GAAT HET ZEER SLECHT!
200 brieven van ons 'Congolees personeel' en hun nakomelingen
van 1975 (ons vertrek) tot op heden.

Samen gesprokkeld door BOB VANHEE

ONMENSELIJK LIJDEN IN DE KASAYI-STREEK IN CONGO

Enkele dagen geleden kwam ik aan in België voor een rustperiode. Ik kom uit de stad Kananga in de Kasayi-streek die door hevig geweld geteisterd wordt.

De voorbije maanden waren moeilijk en vermoeiend omwille van de onoverzichtelijke bloedige schermutselingen tussen de aanhangers van de Chef Kamuina Nsapu en de regeringstroepen. De repressie is onmenselijk hard. Iedereen leeft in de onzekerheid, niemand voelt zich veilig. Wanneer we het ergens horen schieten, weten we nooit wat er juist aan de hand is, maar er vallen doden. Het gevolg is dat veel mensen in paniek weglopen: mensen verlaten hun dorpen om zich in de bossen te gaan verschuilen, verschillende wijken van de stad zijn ontvolkt. Omwille van ons werk zijn we er nauw bij betrokken.

Ik ben gevangenisbezoeker. Veel mensen, vooral jongeren en heel wat minderjarigen worden aangehouden zodat de gevangenis overbevolkt is. In januari bereikten we de top van 700 gevangenen in plaats van 500. Onmogelijk om al die mensen goed te ondersteunen en te begeleiden. Het gevolg is dat er tussen 1 januari en 12 mei al 16 gevangenen overleden van ontbering. Normaal gezien zijn er twee of drie overlijdens per jaar.

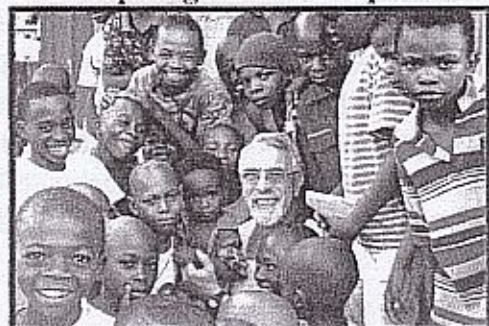
Ik leid ook een opvangcentrum voor daklozen. Dat zijn vooral verwaarloosde kinderen. We vangen ze op om vervolgens te werken aan hun familiehereniging. Van september 2016 tot mei 2017 vingen we al meer dan 200 slachtoffers van de huidige humanitaire crisis op, naast de ongeveer 500 daklozen die we gewoonlijk jaarlijks opvangen. Die slachtoffers zijn vooral moeders die met hun kinderen hun woonplaats ontvlucht zijn om een veiliger onderkomen te zoeken. Er zijn ook heel wat minderjarigen, aangehouden door het leger, maar die het kindertribunaal vrijspreekt en ons toevertrouwt. Aan ons dan om uit te zoeken waar hun gevluchte ouders zich zouden kunnen bevinden...

Zowel onze diensten in de gevangenis als in ons opvangcentrum "Mpokolo wa Muoyo" (Bron van Leven) vragen veel geduld en tijd om te luisteren naar pijnlijke verhalen en te zoeken naar eventuele oplossingen, die er niet zijn zolang de wapens blaffen!

Sinds enkele maanden komen verschillende internationale organismen zich in Kananga vestigen: de MONUSCO (Vredesmissie van de UNO in Congo), de Belgische Artsen zonder Grenzen en het Internationale Rode Kruis. Allemaal komen ze op verschillende manieren helpen om deze humanitaire crisis te lijf te gaan. We werken goed samen met deze diensten. Ondertussen is het wel duidelijk dat de gewapende tussenkomsten geen oplossingen bieden, integendeel...

Ondertussen zoeken wij – Missionarissen van Scheut – hoe zo goed mogelijk solidair te zijn met dit volk dat het heel hard te verduren heeft.

In ons opvangcentrum 'Mpokolo wa Muoyo'

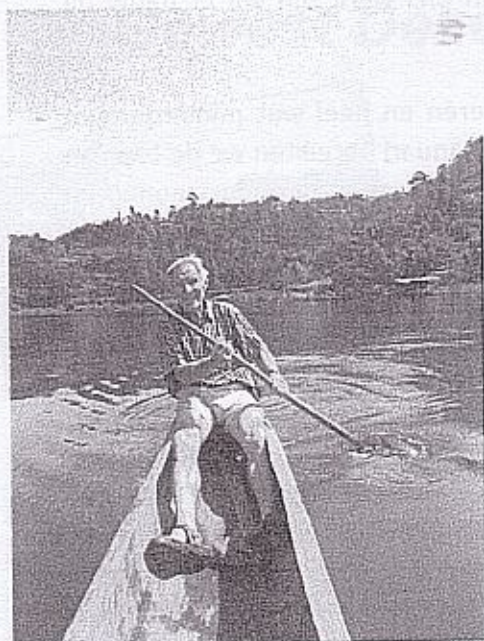

Pater Scheutist Ivo VanVolssem zal als eregast aanwezig zijn op onze 10de BENEFIT Dipenda Barbecue van vrijdag 30 juni! Luc Alloo wordt ook uitgenodigd

Scheut-Brussel, 17 mei 2017

Ivo VanVolssem, scheutist in Kananga, RD Congo

Vandaar gaat onze tocht naar het prachtige Bunjunji meer, 8 km verder. Hier heeft Hilde de schrik van haar leven. Het meer ligt heel diep in de vallei en het percentage dalen is meer dan 10% over een hobbelige aardeweg. Een echte trial. Het loont de moeite. Het mooiste meer ter wereld... Als je alleen maar het Veerse Meer gezien hebt (ha ha). Dan het meer oversteken in een holle boomstam. We weigeren elke hulp en ik vertrouw me op mijn roeitechniek. Gelukkig is het windstil; aan de overkant staan kindjes hun ritmegevoel te demonstreren en we doen ferm mee. Alles gebeurt er spontaan, want toeristen (met centen) zien ze weinig. Toch geven we ze een cent (ongeveer een euro!) voor de danses die ze ons gaven. En blij dat ze zijn!

In de late namiddag trekken we naar ons verste en leukste punt Kisoro (80 km ver). Dat doen we met een grand taxi, een tot op de draad versleten Mercedes station wagon. De driver is "cowboy Gek" die mij de schrik van mijn leven bezorgt. In de gietende regen zwiert hij zijn wrak door de haarspeldbochten van een splinternieuw aangelegde asfaltbaan. In Oeganda rijdt men links maar de driver weet dat blijkbaar niet! Hij kiest vlotjes beide kanten. Ik ben de enige die schreeuwt en mijn zetel krampachtig vasthoudt. We geraken in Kisoro en ik zeg binnensmonds: "Dit nooit meer"!

We komen aan in 'mijn' hotel, Hotel Virunga, waar ik al vijf keer was en waar de kelner Donald, een goeie vriend geworden is. Hij heeft zijn gezin op 80 km en mag maar een keer per maand op bezoek en toen ik destijds vroeg wat doe je dan met je 'seks' (in het Swahili kan dat beter verwoord), zei hij "I am a homosexual". Natuurlijk larie!! En sedert die tijd noemen we elkaar de 'homosexuals' en de ontmoeting is uitbundig en knuffelen elkaar grondig. De

zwarten (sommigen toch) zijn heel lichamelijke. Hij is verrast dat ik er ben want ik kon hem niet bereiken (geen telefoon, geen e-mail).

5° dag zondag: Rustdag in Kisoro.

We ontbijten en we worden er als 'kickskes' verwend door het team: thermos warm water, pannenkoeken, alles gratis. Maar we delen ook royaal drinkgeld uit (twee à drie euro per persoon aan de drie leden). Niet aan de baas natuurlijk! Dat doen we maar een keer in het begin. En de sfeer is er direct. En dat bedrag is meer dan hun dagloon! Het zijn tenslotte werknemers voor een baas.

Voorals Hilde loopt in de kijker en ze zeggen verbaasd "is that now your real wife, your first??" 's Voormiddags slenteren we rond in het stadje en geven onze ogen de kost. Vooral Hilde is overdonderd door het enorme cultuurverschil en verschil in het inleven hier en bij ons. En ook door de vriendelijkheid, spontaniteit en hulpvaardigheid van de mensen hier. Ik was in dit stadje Kisoro al zo veel dat er voortdurend mensen langs de straat naar mij roepen, groeten of een teken van herkenning geven, zonder opdringerig te zijn.

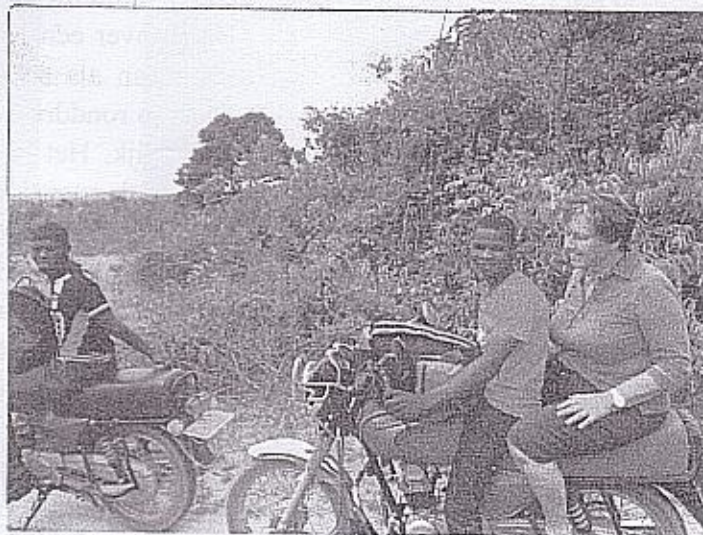
's Namiddags gaan we op zoek naar een grot, die in het reishandboek staat aangeduid maar die ik nog nooit zag. Met de boda boda, 8 km en dan een stukje klimmen. Hier komt NOOIT een toerist en we worden langs alle kanten bekeken. Het is zondagnamiddag en iedereen zit, mooi getooid, bij elkaar. Het is, zoals altijd, prachtig weer, idyllisch een echt rustige zondagmiddag-wandeling. De grot is echter een onmogelijke opdracht. Hilde kan met behulp van vele handen van meegestroomde

vriendelijke zwartjes afdalen naar de ingang. Ik waag me met een zaklamp die zeer weinig licht geeft, samen met een 'gids' (?) en nog een paar jongeren op weg. De grot wordt enger. Eerst op handen en voeten maar dan op de buik en dat is er te veel aan. Ik krijg ademnood en claustrofobie en dat mijn hemd in modder zal zijn is slechts een voorwendsel om terug te keren; dit na 100 m in de duisternis en volgens de gids op een derde van de totale afstand. Hilde is al terug naar boven gesleurd en wordt omringd door tientallen mensen en praat honderduit in het Engels, maar bijna niemand begrijpt het hier behalve een paar jongeren, die vertalen. De toekomst wordt hier, zoals overal ter wereld: uitsluitend Engels. Alleen de hele oude, zoals wij, spreken gelukkig nog Swahili. Er worden weetjes uitgewisseld over onze kwalen. Hilde toont de littekens van haar knieprothese aan twee hele oudjes en grote consternatie! Een schokgolf gaat door de massa. De communicatie is pover maar we zijn "de te bezichtigen specimen". De kinderen zijn dol op de gemaakte foto's maar zijn toch voorzichtig van die 'rare' wezens die naar hier zijn afgedwaald. Dan een heerlijk eind te voet en dan nog vier kilometer boda boda...

6° dag maandag: 'tis Stof

Weeral een dag

stof-avontuur, veel te nemen beslissingen en veel contacten! Vanochtend zitten we al met het dilemma: de grand taxi of de bus nemen naar het Bwindi oerwoud. Het ontbijt staat klaar, behalve het essentiële brood en koffie! Dat hadden ze vergeten... Maar toch zijn we op tijd om naar het busstation te vertrekken en dit maal achteraan op een fietstaxi, 2 kilometer duwen. We trachten op de bus te stappen maar onze 'cowboy gek' belet het letterlijk. Hij vat post wijdbeens voor de deur van de bus! Hij staat klaar met zijn taxi en duwde ons letterlijk, fysiek maar vriendelijk, er in en sluit parmantig de deur. De taxi vertrekt pas als hij vol zit en dit is bijna twee uur later. In Afrika verblijven werkt berustend. We zijn allebei kalm en Hilde deelt popcorn uit aan onze (uiteraard) zwarte medereizigers. Maar de baan ligt droog, de driver is kalmer en we moeten 'maar' 50 km ver. De laatste kilometer perst hij er nog volk bij zodat we met twaalf (!) eindigen, vier op elke rij, zelfs op die van de chauffeur.

We komen aan in Ikembe waar we linksaf moeten en uitstappen. Nog een zandweg van 26 kilometer. We zijn zinnens een boda boda te gebruiken maar ik heb buiten de 'waard' gerekend. In dit geval is de waard het STOF! Het droge seizoen is uitzonderlijk lang. Met een moto zou het ondoenlijk zijn. Ook auto's komen er haast niet. Jonge motorrijders, met een mondmasker aan, doen pogingen om ons, de naïeve toeristen, te overtuigen mee te rijden voor het dubbele van de marktprijs.

We staan geruime tijd onder de middagzon op de hoek te twijfelen, want ik las ook dat er soms olifanten op de weg staan die boda boda's omver duwen! Gelukkig komt er toch een auto aan. De chauffeur duwt twee vrouwelijke passagiers uit zijn auto (ze moeten maar hun plan trekken!) en tracht ons -meer lucratieve toeristen- te lijmen. Hij moet ons naar Ruhigia midden in het oerwoud voeren. Het is een bezadigde, goedlachse man die me aan een dorpspastoor doet denken. En inderdaad! Het is een pastor van de Pinksterbeweging (een Amerikaanse sekte).

Het ritueel van de doop gebeurt door volledige onderdompeling in het water. "Wij dopen onze gelovigen met een pint bier over hun hoofd te gieten" zeg ik hem meesmuilend. Ik spreek Kiswahili met hem. Dat spreek ik beter dan Engels en vooral voor de schuine praat met de priester gaat dat beter en... Hilde begrijpt het niet

We praten over rassenverschillen, godsdienst (de Pinksterbeweging is er bloeiend), relaties. Hij heeft 9 kinderen en is 54 jaar "je lag ook niet stil in bed" zeg ik hem... in Swahili natuurlijk. We worden vrienden. 's Anderendaags komt hij ons al bezoeken. Hij belt me zelfs in België nog op!

We stoppen onderweg op de mooiste plek van de rit, boven op de col. Een overzicht op valleien en velden, eindeloos... Een heel klein hutje staat er eenzaam op de col, geen enkele woning is er, kilometers in de omtrek. Daar woont een jonge vrouw met een baby, schamel, zonder water noch elektriciteit, ver van iedereen! Ze verkoopt snuisterijen en drank. We drinken een lauwe gin cola (gin uit de rugzak natuurlijk, dat heb ik altijd mee).

De rit over een laag van 10 centimeter dik wit fijn stofzand voelt aan als aqua planning. De chauffeur is 'beschonken' maar zo rondrijven op het zand aan 25 km. per uur is niet zo gevaarlijk. Het is onvoorstelbaar. Ook binnen in de auto en zelfs in de rugzak ligt er op het einde van de rit een dikke laag stof. Eerst langdurig douchen, want we zijn onherkenbaar, dan de rugzak afkloppen met een doek, dan alle kleren wassen, de toilettassen wassen...

We slapen in het Kabale Backpackers hotel. Het is een plaats die in het handboek opnieuw verkeerd wordt aangeprezen. Tien jaar geleden werd het geleid door een blanke, die het verkocht aan een zwarte zakenman. Toen werd het aangeprezen als een uitstekend prijs/kwaliteit budget-hotel. Maar de Oegandese eigenaar stopte er twee jonge goedkope, onbekwame werknemers in om er zo vlug en zo veel mogelijk geld uit te pompen. Diana, (25 jaar) het dienstmeisje, is ook boekhoudster, receptioniste, poetsvrouw en is beklagenswaardig. Ze is een toonbeeld van het tragisch chronisch werkloosheidsprobleem. Ze is een slaaf, vriendelijk, dienstvaardig en lief, ongelooflijk weinig betaald en doet er alles aan om hier haar functie te behouden. Ik geef haar voor elke extra taak een kleine fooi (de markt niet bederven).

Ik informeer wat we kunnen eten voor het avondmaal. De keuken staat volledig leeg, niets in de koelkast, niets in de diepvries. We bestellen en dat moet de kok dan maar gaan kopen op de markt. Ik vergeet het uur van ons avondmaal mee te delen. Als we na onze wasbeurt, gegeten hebben en uitrusten op ons bed staat ze naast ons bed met een dienblad met daarop ons avondmaal: tilapia met frietjes. Dit om 16 uur, amper twee uur na ons middagmaal. Ik schrik op uit mijn dutje en schreeuw boos: "wat is dat? We eten toch in het restaurant? En avondmaal, op dat uur!". Ze wordt grijs (zwarten worden niet bleek) van schrik en barst in tranen uit. Ze doet haar levensverhaal. We gaan dan toch naar de "eetzaal" en eten met een volle maag een beetje van de schotel, voor de schijn! Plots vraagt ze in wanhoop: "do you have a boy for me?" Ik veins te begrijpen een 'baai' (West-Vlaams voor trui). Ik zeg "Why, it's not cold here" en ze antwoordt: "I work so hard and I have no money! Ik vraag" You like the boy for the bed or the money" "for the money" monkelt ze.

Hilde en mark Scheldeman

(wordt vervolgd)

ONS LENTEFEEST VAN 8 APRIL 2017 IN " GROENEVELD"

PRESENTATIE " vzw KISANGANI" VOOR 84 MOHIKANEN

VANDEN BORRE LEGT ZIJN ZIEL BLOOT IN CONGO

10 uur, vrijdagochtend. De Congolese zon hakt al uren genadeloos in op Lubumbashi. Anthony Vanden Borre (29) heeft net een uitgebreid ontbijt achter de kiezen als hij ons opzoekt in de lobby van ons hotel.

Vanden Borre bij: Intrede in Kinshasa. Zo'n ontvangst hoort nooit verwacht.

Overal warmte

Dat hij zich vanaf de eerste seconde in Lubumbashi thuisvoelde, is volgens Vanden Borre de logica zelf. «Van mijn Congolese kinderjaren weet ik nog verrassend veel, ook al is het intussen bijna 25 jaar geleden. Ik herinner me het huis waar we woonden, in Likasi, op anderhalf uur rijden van Lubumbashi. *Une belle petite maison*, het was er gezellig. We hadden het hier goed. Ik was amper 5 toen we plots uit Afrika moesten vluchten. In het begin van de jaren 90 was in onze provincie – Katanga – een oorlog uitgebroken. De regering in België besloot dat wij hier niet langer veilig waren, en dus werden we met de hele familie weggehaald uit Likasi. Ik weet nog heel goed hoe ik als *petit gamin* de Belgische militairen naar ons huis zag komen. We moesten alles inpakken en meteen meekomen. In grote, gepantserde jeeps werden we naar de luchthaven gebracht, tot op het tarmac, waar de militaire vliegtuigen al met ronkende motoren klaarstonden. Ik ben aan de hand van mijn ouders op het vliegtuig gestapt en we zijn nooit meer teruggekeerd. Op het moment zelf was ik me niet bewust van hoe serieus die situatie was, ik volgde gewoon mijn ouders, zoals het hoorde. Echt hang ben ik nooit geweest, maar zo'n militaire evacuatie maakt op een jong kind natuurlijk wel een stevige indruk. «Mijn mama is in de jaren erna heel belangrijk voor mij geweest. Zij was mijn steun en toever-

laat. Eigenlijk hou er niet van om over haar te spreken met journalisten. Het is iets heel persoonlijks, een zaak van respect naar haar nagedachtenis toe. (Christiane Malela overleed in 2007, red.) Zij was zoals alle mensen hier in de streek rond Lubumbashi. Warm, hartelijk; iedereen was welkom bij haar. De manier waarop de mensen hier praten en lachen, dat doet me aan haar denken. Ze kon zo heerlijk Congolees koken. *Les bananes plantain* bijvoorbeeld, en andere typische gerechten van hier. Haar kookkunsten heeft ze bij de evacuatie niet in Congo achtergelaten. Zo was er bij ons thuis in Brussel altijd een vleugje Congo aanwezig.»

«Door de jaren heen ben ik wel het Swahili verloor. Als kind sprak ik de taal nog vloeiend... Gelukkig merk ik sinds mijn aankomst in Lubumbashi dat de woorden in mijn hoofd beetje bij beetje terugkomen. Ik ga me er binnenkort op toeleggen, een beetje studeren. Mijn vader kan me daarbij trouwens helpen, want hij spreekt het nog vloeiend. Ik heb nog elke dag met hem. Hij is – na mijn mama – de persoon die mij het beste kent. Hij heeft mij gemaakt, hij heeft mij mee opgevoed. Ik hoop dat hij snel naar hier komt om mij een rondleiding te geven, want hij kent Congo als zijn broekzak. Hij heeft hier meer dan 30 jaar gewoond en was dolgelukkig toen ik hem zei dat ik naar hier zou komen om voor Mazembe te spelen. Hij zei dat hij misschien zelf ook wil terugkeren. Weet je, als je zo lang hier woont, word je vanzelf een Congolees.»

«Sinds we dinsdag geland zijn op de luchthaven van Lubumbashi ben ik onophoudelijk onder de indruk geweest. Hoe ik op dag één gevierd werd in de stad, dat hield ik echt niet voor mogelijk. Er was mij wel op voorhand gezegd dat mijn komst met een groot feest gepaard zou gaan, maar dat de mensen met duizenden op straat zouden komen voor mij? Neen, dat had ik echt niet gedacht. Het doet me plezier. Ik heb ook cadeaus gekregen, vooral bloemen, maar voor mij was het mooiste cadeau de warmte die ik voelde bij de mensen. Ik heb echt het gevoel dat ik thuisgekomen ben. Ik ben eindelijk terug in het land waar ik geboren ben: een eerbetoon aan mijn moeder. Er is nog

heel veel familie van haar in mijn geboortestad Likasi. Daar wachten ze vol ongeduld tot ik langskom. Ik moet hen heel binnenkort een bezoekje brengen, want voor mij blijft Likasi altijd *la plus belle des villes*. Wat wil je, het is die stad die mij het leven geschonken heeft. Als je ergens geboren bent, blijft dat altijd de stad van je hart, toch? Ik hou van Brussel, versta me niet verkeerd. Brussel heeft me veel gegeven in het leven, maar niet het leven zelf. Dat heb ik te danken aan Congo.»

«Net daarom draait mijn keuze voor Congo ook om eerlijkheid. Dit is een keuze voor wie ik ben. Een keuze van het hart, niet voor het geld. Geld is niet belangrijk in het leven. Ik ben naar hier gekomen om mijn moederland te herontdekken, en hoeveel daarbij op mijn loonbriefje staat, interesseert me niet. Er zijn zoveel belangrijkere dingen. Heb je de natuur al eens goed bekeken? Er lopen antilopen en giraffen langs het trainingsveld van Mazembe. Trainen midden in de jungle, is dat niet veel leuker dan in Europa? *C'est mieux*. Het is prachtig. Ik voel dat ik hier ga aarden. Ik zal niet snel terugkomen naar België. De levensstijl is hier kalmer, cooler... *à l'aise*, zeg maar. *Polé polé*. Dat is meer mijn stijl: *douceur, douceur*. Dat in combinatie met de warmte van de mensen maakt Lubumbashi prachtig om te leven.»

«Natuurlijk zie je hier ook veel armoede, maar daar mag je je niet op blindstaren. In Europa is er ook armoede. Het verschil is dat de mensen in Afrika geen materiële zaken nodig hebben om gelukkig te zijn. Als je op straat gaat kijken, zie je iedereen lachen. Ze zijn gelukkig met het weinige dat ze hebben. Dat vind ik een mooie waarde in het leven. Zelf heb ik – in tegenstelling tot de andere Rode Duivels – mijn geld nooit geïnvesteerd in bedrijven, restaurants of andere zaken. Ik ga heel eerlijk met je zijn: ik heb niets. Ik heb geen investeringen, maar ik heb wel nog mijn hart. Dat is mijn belangrijkste investering.»

«Wat me ook bevalt aan Afrika, is dat er minder regels zijn. In België krijg je een boete voor het minste wat je doet. Daar raken veel mensen door gefrustreerd – ook de ministers die die regels verzinnen, trouwens – maar dat is nu eenmaal het systeem.

De Europese maatschappij is gericht op consumptie, dat is volgens mij het fundamentele verschil met het leven in Afrika. Maar laat er geen misverstand over bestaan: ik hou van België. Ik voel me evengoed Belg als Congolees. Daarom ben ik ook altijd trots geweest om voor de Rode Duivels te kunnen spelen. Ik weet niet of de bondscoach vanaf nu een scout zal uitzenden naar de wedstrijden van Mazembe. Het is minder lang vliegen dan China, hè, (lacht) Ach, de situatie van Witsel is anders, want hij is altijd een vaste waarde geweest voor de nationale ploeg. Het is normaal dat hij nog opgeroepen wordt, ook al bekijken ze zijn wedstrijden misschien niet. De situatie is anders voor mij. Zo is het trouwens altijd geweest. Het is altijd 'anders' voor mij. Ik ben nooit begrepen geweest, en ik zal ook nooit begrepen worden. *Seul Dieu sait qui je suis*. En weet je wat? Ik zou het niet anders willen. Echt niet.»

Geen therapie nodig

Er is wel nog een misverstand dat het enfant terrible van het Belgisch voetbal wil rechtzetten. «In Europa denken mensen al snel dat Mazembe geen sportieve keuze kan zijn, maar dat klopt niet. Er wordt hier wel degelijk op hoog niveau gevoetbald, en de stadions zitten barstensvol. Voetbal leeft in Congo. Moet ik je eraan herinneren dat Mazembe in 2010 nog de finale van het WK voor clubs gespeeld heeft? Dat zegt alles. Ik heb ook al uitgebreid met de coach en 'Monsieur Moïse' (voorzitter van de club, red.) kunnen spreken; we delen dezelfde voetbalfilosofie. We willen alles winnen. Niet zomaar enkel de Congolese titel, maar ook de Afrikaanse Champions League. Dit is een grote club, misschien wel de grootste van het continent.»

«Als je me vraagt hoe mijn transfer naar hier tot stand gekomen is, dan zeg ik: dankzij het lot, *le destin*. Dit moest ooit gebeuren, het was zo geprogrammeerd en ik heb het altijd geweten. Ik heb gelijk gekregen. Dit is geen impulsieve beslissing, maar een langetermijnproject. Ik ga hier een rijk mens worden, maar niet met bankbiljetten.»

• MATHIEU GOEDEFROY IN LUBUMBASHI •

Over zijn transfer

Eerlijk? In tegenstelling tot andere Duivels heb ik niks. Dit is een keuze van het hart, hoeveel op mijn loonbrief staat, boeit me niet

De voetbalclub TP-Mazembe werd reeds in de koloniale tijd opgericht en betekende: 'Travaux Publics-Camion lourd' om dan 'Tout Puissant' te worden. Almachtig werden ze toen ze in 2010 de African Champions League wonnen en doorstootten tot de WK finale. Maar nu de steenrijke ex-gouverneur EN SPONSOR Moïse Katumbi naar Brussel werd verbannen als concurrent van Kabila zal onze Anthony naast het grote geld grijpen...

Een Groot Missionaris is van ons heengegaan.

Witte Pater, Missionaris van Afrika, Edgard Declercq, overleed op 20 maart 2017 in het rusthuis Avondrust te Varsenaere. Geboren op 17 februari 1924 te Roeselare, volgde hij de klassieke humaniora op het Klein Seminarie van zijn geboortestad. Twee van zijn zussen traden binnen bij de "Zusters van de Jacht".

In september 1943 trad Edgard binnen bij de Witte Paters te Boechout, volgde het noviciaat te Varsenaere en nadien zijn theologie te Heverlee en Marienthal. Op 8 april 1950 werd hij priester gewijd. Zijn professoren beschrijven hem als een briljante student, begaafd over heel de lijn, een stoer karakter, enthousiast en energiek, een harde werker, goed organisator, zeer sportief, een echte atleet. Daarbij kwam een groot gevoel voor humor die hem toeliet heel wat moeilijke omstandigheden in zijn missionarisleven te relativeren en te overstijgen. Na zijn wijding wordt Edgard naar Rome gestuurd voor studies kerkelijk recht en na een aantal jaren als professor te Heverlee mag hij op 24 mei 1958 eindelijk naar Afrika vertrekken naar het toenmalige Belgisch Congo, naar Kasongo.

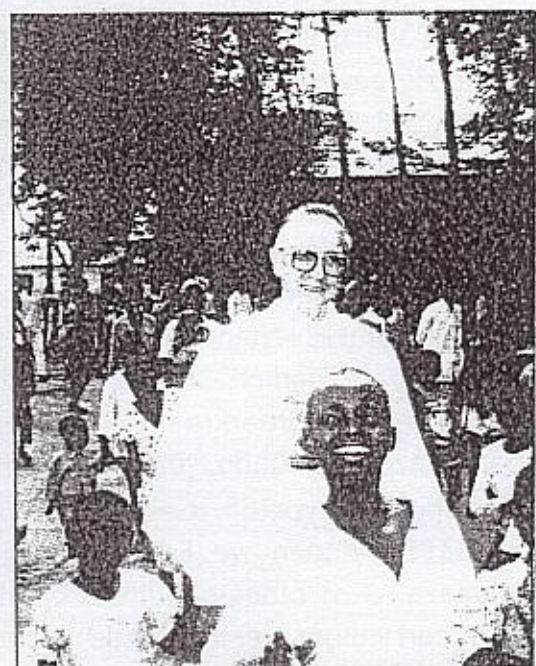
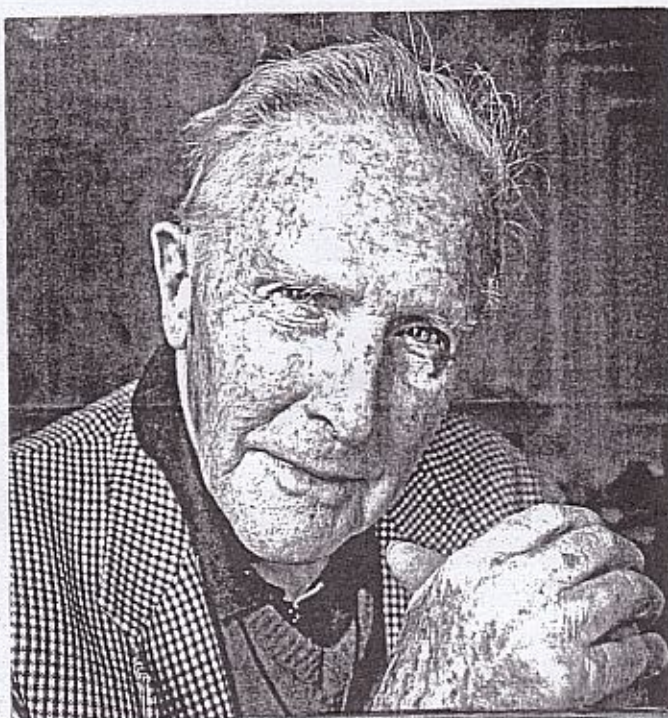
Hij is er onderpastoor bij de kathedraal, leert er Swahili en stort zich met hart en ziel in de pastoraal. Op 25 januari 1961 wordt hij voor de eerste maal, in een lange reeks, enkele dagen gevangen gezet en geëvacueerd door de troepen van UNO. Na een jaar als professor op het Grootseminarie van Murhesa, wordt Edgard in september 1962 pastoor benoemd te Kasongo. Hij maakt er de rebellie van de Mulelisten mee in 1964-1965 en wordt met zijn confraters naar Bukavu geëvacueerd. In 1965 hij terug op post in Kasongo. In maart 1967 wordt Edgard naar het verlaten en geplunderde Mingana verplaatst, waar de bevolking gedurende twee jaar het schrikbewind van de mulelisten had ondergaan. Stilaan kwam de bevolking uit de brousse naar hun berooide dorpen terug. In 1969 wordt hij er overste benoemd. In mei 1972 wordt de missie van Kipaka heropend...

In oktober 1976 begint hij als onderpastoor te Kampene, waar hij in 1981 overste wordt. De parochie heeft een "cataractenproject" dat tientallen mensen weer toelaat te zien en dit dank zij de toewijding van oogarts Leuridan uit Roeselare. Edgard schrijft over zijn mastodontenparochie: "Nooit van mijn leven ben ik zo uithuizig geweest als de laatste zeven maanden : 145 dagen "weg" en 65 thuis.... En zo zal het nog wel een tijdje doorgaan". Maandenlang voeren Edgard en confraters met hun christenen een ongelijke strijd tegen de bazen van de partij en van het leger. Volgens dezen moeten priesters zwijgen over mensenrechten. Zo schrijft hij in een van zijn vele brieven : " Wij hadden het initiatief genomen, een moedig document van het Zaireese episcopaat ("Noter foi en l'homme, image de christengemeenschappen te bestuderen en in praktijk te brengen. Dit werd ons niet in dank afgenomen. Ik vooral werd gedoodverfd als subversief element, een opstoker en oproerkraai. Zo werd ik ter verantwoording geroepen door de partijbazen in Kindu. Daar heb ik de hete wind van haat en de dreiging van verbanning gevoeld". Gelukkig steunde de bisschop altijd zijn missionarissen. In mei 1989 vinden we Edgard terug, eerst als onderpastoor, dan als pastoor te Wamaza, een "bloeiende" post op 50 km van Kasongo. Vanaf de jaren 90 vermeldt zijn curriculum verschillende malen "verlof om gezondheidsredenen". In 1994 verlaat Edgard voor de eerste keer de brousse en aanvaardt een benoeming voor Bukavu in Maison St.-Paul. Hij kwam er terecht in de bloedige reacties tegen de Banyamulenge en de misbruiken van het nationale leger tegen de burgerbevolking.

Met enkele confraters werd Edgard op 28 oktober geëvacueerd naar België. Een paar uren later viel het Rwandese leger Bukavu binnen en werd Mgr. Munzuhirwa op 29 oktober vermoord. Het was de zevende keer in zijn missionarisleven dat Edgard wegens onlusten zijn post moest verlaten. In maart 1997 is hij echter terug in Rwamaza. Twee jaar later wordt de streek onder de voet gelopen door het leger van vader Kabila, de parochie geplunderd en de paters aangehouden, samen met de bisschop, Mgr. Kaboyi, en de overste van de Witte Zusters. De paters krijgen wat Edgard noemt "kerkarrest" want ze moeten de diensten van de Goede Week toch organiseren. Maar Kabila wordt verjaagd en eind april 1999 nemen de plunderende rebellen het bewind over. Eens te meer wordt hij vluchteling in Bukavu. In juli vertrekt hij, deze maal definitief naar België. Edgard wordt benoemd te Varsenaere. In 2001 bezoekt hij nog eens de Maniema, op weg naar Tanzanië waar hij retraites preekt in Sumbawanga. Onderweg stort de "petit porteur" waarin hij meevliegt neer, gelukkig in een bananenrij zodat de schok van de val wordt opgevangen. Edgar komt er zonder veel kleerscheuren uit en kan zijn tocht verder zetten. In 2002 trekt hij voor een interim naar Buyenzi in Burundi. In 2002 vestigt hij zich definitief te Varsenaere. Edgard was gedreven en onvermoeibaar in het verkondigen van zijn geloof, vervolging en gevangenschap had hij er voor over, telkens keerde hij naar zijn post terug tot het niet meer kon. Edgard had de gave van het woord. Menig een herinnert zich zijn degelijke tussenkomsten in de tv-reeks van canvas, "Nonkel Pater". Tegen het einde voelde hij zich moe en verlangde om te vertrekken naar de eeuwigheid.

Om te eindigen, een kort verhaal van zijn hand dat in een paar zinnen zijn levensideaal weergeeft : " In februari 1961 was ik uit de gevangenis naar buiten gesukkeld op één blote voet en op één sandaal; de tweede had ik niet teruggevonden. Anderhalf jaar later, bij mijn terugkeer in Kasongo, heeft een parochiaan van mij die verdwaalde sandaal teruggebracht. Zou je van zulke mensen niet houden?" .

(Met dank aan Hugo Vanneste)

de Zondagmis in Mingana 1969

Missie voor het leven

Kende Malamu

André GEVAERT

Echtgenoot van Gilberta 'Betty' DRUWEL

Geboren in Sint-Kruis op 4 mei 1925
en overleden in het AZ Sint-Lucas in Assebroek op 21 maart 2017.

*Adjutant B.D. van het Belgisch Leger
Gewezen Adjutant-chef in het Koloniaal Leger "Weermacht/Force Publique"*

*Ondervoorzitter van de vereniging der oudgedienden en sympathisanten
van het Koloniaal Leger "AMI-FP-vriend" West-Vlaanderen*

Lid van de Koninklijke Federatie der Militairen in het Buitenland

Lid van het verbond van Oudstrijders en Oorlogsvrijwilligers 1940-1945

de vereniging voor Oorlogsinvaliden, Oudstrijders en Oorlogsslachtoffers

Lid van de Koninklijke Federatie van op rust gestelde Militairen

Lid van de Vriendenkring van Koloniale en Missionarissen

Eddy Hoedt

echtgenoot van mevrouw Marie-Louise Seghers
geboren te Izegem op 1 juli 1947
en overleden thuis te Oostduinkerke op 3 april 2017.

Twee trouwe Mohikanen van het eerste uur, hebben onze Vriendenkring verlaten... Heerlijke mensen waren het om onder ons te hebben bij onze samenkomsten, met hun warme aanwezigheid!

- We kenden André als de eeuwige levenslustige optimist. Zijn militaire loopbaan, vooral zijn 25 jaar bij de "Force Publique" waren boeiend genoeg om in een boek te verwerken. Met fierheid droeg hij zijn twaalf militaire onderscheidingen.

- Het leven van Eddy draaide rond de Para's. Hun verhaal liep als een rode draad door Eddy's leven, wat hij als 'late roeping' verwoordde in zijn schitterend naslagwerk "*Het Jaar van de draak - Congo 1964*". Wie schrijft die blijft, maar wat beschreven wordt blijft ook.

We zullen beiden missen op onze dipenda BBQ 30 juni ek. Maar zullen die dag denken aan Betty en Marie-Lou wier droefheid wij delen.

*Denk aan ons terug -maar niet in dagen van verdriet.
Herinner ons onder de Afrikaanse zon en toen we nog alles konden!*

foto E.Merveillie 2 juni 2016 – IDJWI

UITNODIGING BENEFIET - DIPENDA - BBQ
Hotel Resto "GROENEVELD" Torhoutsesteenweg 655- Oostende
VRIJDAG 30 JUNI 2017

Vanaf 11.30u. – onthaal en kennismaking

Receptie met 'Bubbels' en Fruitsappen in de tuin
(schaduwrijke zitplaatsen voor iedereen)

Om 13 u. BBQ -rauwkost, groenten, sausjes, koude en warme aardappelen...

EERSTE gang: Zalmpapillot met kruiden -vis en scampie brochette

PAUSE: interview van Pater Scheutist Ivo Vanvolsem, bekende Vlaming sinds uitzending van reporter Luc Alloo over zijn bezoek aan de gevangenis van Kananga -ex Luluaburg. -(zie blz. 11)

TWEEDE gang: Kippenpilons en vleugeltjes- Heerlijke côte a l'os (mm !)
Afsluiter: ijsdessert – koffie – thé

Rond 17 u. afscheidstractatie in de tuin.

Breng eens een lang-vergeten vriend(in) mee !!!

Deelname: € 39 – pp. op rek. R. Vanhee BE 50-9730-3024-3018

Wie in een gulle bui is, kan dit bedrag afronden als ' gift ' voor Pater Ivo , iedereen zal hiervoor persoonlijk bedankt worden!

P r a c t i s c h : ruime parking rond hotel Groeneveld
- bussen 51 -52 en 53 naast het station. Halte 'Esperanto'
- reserveer zelf een ronde tafel van 10 voor vrienden
- dranken aan tafel bij eten zijn individueel te betalen.

Hotel Resto GROENEVELD - Torhoutsesteenwen, 655 - OOSTENDE-

tel.059 80 86 51